

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Társadmunkról.

Zombor, 1902. december 18.

(M. N.) Három évtizedet alig meghaladó modern állami és társadalmi életünk alatt kulturális, gazdasági és társadalmi intézményeink egymásután jöhettek létre; erősen megsokasodtak, minden irányban gyarapodtak. A társulási eszme a legkülönbözőbb alakokban szép sikerrel érvényesült a magyar társadalomban, a kulturális és gazdasági élet minden vonalán, a humanitárius törekvések minden irányában.

Az alkotmányos szabadság szellője politikai pártkörökbe hozta össze legelőbb a magyar társadalom alkotó-elemeit; fuvallatára új életre ébredtek közgazdasági célokkal bíró, már létezett országos egyesületeink és sorjára alakultak a vidéken az ujak. Az évek folyamán kulturális haladásunk ezer és ezer kaszinó, olvasókör alakulásában nyilvánult. Gazdasági egyesületekbe tömörültek a gazdák, iparos és kereskedelmi társaságokban az iparosok és kereskedők. Műpártoló egyesületek vették pártfogásukba a színészetet, dalárdák vették művelés alá az énekművészetet. A szegények, a testi fogyatkozásokban szenvedők, az elhagyott anyák és gyermekek segélyezésére számtalan egyesület alakult. A múlt évtizedben pedig a magyar nemzeti eszme propagálására, a magyar kultúra terjesztésére oly nagyszabású egyesületek jöttek létre, a melyek önmagukban is eklatáns bizonyítékai annak, hogy a magyar társadalom harmónikus fejlődésében mily nagy erőforrások fölött rendelkezik.

Ezek az egyesületek tulnyomó számban évről-évre szaporodtak megtakarított vagyonban, tagjaik számában s az egyesületi célok felé intenzív törekvésben. Kebelükben közös célokra egyesítették a gazdát, az iparost, a kereskedőt, a tudóst, a mágnást; a katolikust, a protestánst, a zsidót.

Ezekben az egyesületekben észrevétlenül, de hatalmas erővel folyt az a lassu, de szakadatlan processzus, a mely hivatva volt századokon át szerttagolt társadmunk egybeforrásztására. Ezekben az egyesületekben modern, áldásos eredményeket biztosító társadalmi szervezetünk fejlődött ki lassankint s igaz örömmel láthatta minden magyar ember, hogy a magyar nemzet semmiféle kulturális, humanitárius vagy gazdasági cél iránt nem maradt közömbös, hanem az egyesületek ezreiben megteremtette magának azokat az erőforrásokat, a melyek segélyével a célok felé a siker biztos reményével törhet.

Büszkén, elégtelen tekinthetünk vissza társadmunknak e három évtizedet alig meghaladó idő alatt végzett önfejlesztő, önerősítő munkájára. E munka eredményeit, az életerős, fejlődésre képes társadalmi szervezkedést egyesegyedül állami és társadalmi életünk liberális szelleme hozta létre.

Az utóbbi évtizedben itt-ott e téren nyugtalanító tünetek mutatkoznak.

A magyar társadalom által a magyar állam kiépülését csakis az egységes szellem biztosíthatja. Nekünk pedig szükségünk van azokra a szervekre, a melyek a társadalmi erőket összegyűjtik és fejlesztik, szükségünk van az egyesületekre, kaszinókra, gazdasági, kulturális és humanitárius feladataink megoldásában. Minden egyes erőtevényező, a melyet tőle elvonunk, csökkenti az egyetemes erőt, a mely létünket biztosítja. Azért erős a hitünk és bizodalunk, hogy a kóros jelenségek mihamar el fognak mulni s társadalmi erőink utjából el fog járulni minden akadály, mely társadalmi és állami szervezkedésünk természetes folyamatát veszélyeztethetné.

Képviselőválasztás Titelen. Dr. Zákó István volt országgyűlési képviselőnek zentai kir. közjegyzővé történt kinevezetése folytán a titeli választókerületben tudvelevő-

leg új választás lesz. A választás határnapjával folyó hó 29. tűzetett ki. Választási elnök Kossa Miklós. Jovánovits István m. kir. táblai bíró, ny. udvari tanácsos, a kerület képviselő jelöltje most járja be a kerület községeit és mond programbeszédet. Mint bennünket értesítenek, mindenütt igen lelkes fogadtatásra talál, a szerbségnek ezen kiváló és nagy súlyu férfia. — Jelöltként emlegetik még dr. Miloszavlyevits Milán szabadkai tekintélyes ügyvédet is; a mi értesítésünk eddig az, hogy nevezett ügyvéd nem lépett fel. A hangulat a kerületben különben erősen Jovánovits István mellett nyilatkozik s ha lesz is ellenjelöltje minden valószínűség szerint ő lesz a győztes.

A villamvilágítás előnye.

II.

Az iparban.

Mielőtt ezen fejezetet tárgyalnám, szükségesnek tartom felemlíteni, hogy a villamos világításnak egyik legnagyobb ellensége a gáz; amely olcsóságánál fogva föltümulja azt, de amikor erőátvitelről van szó, a gáz ismét háttérbe szorul s az elektromotor lép az első-ségbe.

Hogy fogalmat alkossunk a kettő közötti különbségről, ime itt közlöm:

A gázvilágításnál.

1 m³ (köbméter) gáz 32 fillér.

1 Hektowattóra gáz 16 fillér.

Egy 45 gyertyás Auer égőnek kell 100 liter gáz. 100 liter gáz 3·2 fillér.

1 gyertya erősségű 3·2 : 45 = 0·071 fillér.

A villamvilágításnál.

Egy 16 gyertyás 50 Wattot fogyaszt másodpercenként, egy 1 gyertyás 3·12 Wattot fogyaszt másodpercenként.

1 gyertya óránként 3600 · 3·12 = 11200 Watt.

11200 : 360000 = 0·031 HKw. (Hektowatt).

1 Hektowattóra ára 6 fillér.

0·031 × 6 = 0·186 fillér.

Villamvilágításnál 1 gyertyás óránként 0·186 fillér.

Itt előtérbe jut azonban a villamosság tűzbiztonsága s veszélytelensége, míg a gázvilágításnál ez utóbbi ép az ellenkezője.

ÜZLET
ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy a korzón levő

ÓRAS ÉS EKSZER-ÜZLETET

f. évi november hóban a volt STEIN JAKAB-féle rövidáru üzlet helyiségébe helyeztem át. Ezen alkalommal felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy az összes raktáron levő ZSEB-, FALI-, INGA- és ÉBRESZTŐ-ÓRÁKAT, valamint ARANY-, EZÜST- és CHINA-EZÜST ÁRUJÁT BESZERZÉSI ÁRON ELADOM.

*-4

Mély tisztelettel

STEBLER ANTAL.

Térjünk azonban vissza az iparra s ezzel a villamvilágítás előnyére használt elektromotorra.

Az elektromotor jó tulajdonságának az lett az előzménye, hogy ott, ahol villamos áram áll rendelkezésre és ahol ennek költségei nem tulságosak, minden más motort háttérbe szorít.

Mindjárt feltűnik az elektromotor igénytelensége ugy a kezelés, valamint a zajtalan járás és térszükséglet tekintetében, mert az elektromotor kezelése oly egyszerű, hogy közönséges munkás is végezheti s járása közben nem kíván szakértői felügyeletet, mint az a más motoroknál szükséges, térszükséglete meg oly kicsiny, hogy falkarra erősíthetjük.

A házilag üzött kisipar pedig oly kis elektromotort igényel, mely a kisiparos lakásán felállítható, veszélytelen, kis helyet vesz igénybe és főleg bármelyik pillanatban üzembe helyezhető s viszont bármikor minden veszteség nélkül megállítható.

Miután üzeme veszélytelen, azt bármely szobában is alkalmazhatjuk s erre külön rendőri engedély nem szükséges, mivel az elektromotor nem esik hatósági ellenőrzés alá.

Az a kisiparos, ki egyszer megpróbálta, hogy mennyivel több és pontosabb munkát lehet végezni szerszám-géppel, mint pusztán kézi szerzámmal, az belátja, hogy az előállítandó tárgyakhoz szerszám-gépre van szüksége. De tervében hamar megfeneklik, mert nem tudja, hogy a hő melyik mozgató elemét alkalmazza, mert pl. ha csak egyetlenegy varrógépet, köszörűt, vagy esztergát kell forgásba hozni, akkor e csekély munkaerőre nem lehet gázmotort vagy benzínmotort használni, mert az ilyen csakis nagyobb erőre alkalmas s az egyes gépek üzembe helyezése miatt egy motort beszerezni, ez még roppant költséges.

Belátták ezt a kisiparosok már régen, de tenni nem tehettek semmit, de most, midőn a villamos világítást behozzák, új életre ébred a kisiparos és ezzel együtt lendül a munka kivi-tele is.

Hogy Zomborban még a mai napig sincs villamos világítás, azért minden ember önönmagát vádolhatja, mert nincs benne az az erős elhatározás, hogy tervét megvalósíthassa. Miként egy várat csak a nép zömének együttes ostroma veheti be, ugy a villamos világítást is csak ugy lehet a megvalósulásához közelíteni, ha a város minden egyes polgára — miként csak egy ember akaratára lenne — kimondja a jelszót, hogy „akarjuk“.

Ugy hiszem, ha Poprád, az alig 2000 lakossal bíró város egy évi vonakodás után végre kivitte azt, hogy villamos világítása legyen, akkor kétségkívül mondhatjuk, hogy Zombor, a majdnem 30,000 lakossal bíró város, mostan immár 2 éve halogatja, de végre itt is a villamos világítást behozzák.

Előbb említettem az elektromotort s most itt közlöm azok árait:

HP fejlesztés lóerőkben	Gázmotor beszer- zési ára koronában	Elektromotor be- szerzési ára koro- nában	Üzemeltetési a- gázmotornak órán- ként s lóerőkön- ként ar koronában	Üzemeltetési a- elektromotornak óránként s lóerő- ként ar koronában	Helyszükséglet m ² a gázmotornak	Helyszükséglet m ² az elektromotornak
0 25	960	465	0 59	0 29	0 6	0 122
0 5	1700	—	0 415	—	0 75	—
0 6	—	575	—	0 24	—	0 235
1	2040	770	0 28	0 24	1 2	0 235
1 5	—	930	—	0 23	—	0 24
2	2500	—	0 23	—	1 5	—
2 5	—	1070	—	0 23	—	0 345
3	3000	—	0 21	—	1 8	—
3 5	—	1260	—	0 22	—	0 391
4	3600	—	0 195	—	2 2	—
5	4200	1500	0 189	0 21	2 5	0 492
10	6000	2200	0 145	0 20	4 5	0 756

Ezen táblázatot azért közlöm, hogy az érdeklődők szemmel kísérhessék, hogy melyik a legjobb és legolcsóbb eszköz az erőátvitelre.

Megjegyzem, hogy a berzerzési árban ugy a gáz-, mint az elektromotornál a legmagasabb értéket vettem, mert a legjobb motorok árai ezek. E táblázatból kitűnik, hogy habár a gázzal való erőátvitel a legolcsóbb s ép azért hasonlítottam össze a gázmotornal s üzemeltetési költségével, mégis a villamos átvitel sokkal célszerűbb és egész 4 lóerőig olcsóbb is, mint a gázzal való átvitel.

Itt azonban tekintetbe kell venni a gázmotor beszerzési árát, mely majd kétszer akkora, mint az elektromotore, azonkívül az expandálás által kárba-vesztett gázmennyiséget és azt, hogyha teszem fel esztergapadot hajt és most centrirozni (központosítani) kell a tárgyat, akkor a gázmotort nem lehet megállítani, mert ez hátrányos lenne a munkaidőre és ez idő alatt szinte fogyaszt gázt, akkor belátjuk, hogy itt csakis a villamos motort (elektromotor) használhatjuk, melyet centrirozás alatt meg lehet állítani, anélkül, hogy a legkevesebb munkaveszteség lenne. Azonkívül a berendezési költség kamatvesztesége, mert pl. egy 5 lóerőjű elektromotor majdnem háromszor olcsóbb, mint a gázmotor.

Nagy előnye még az elektromotornak az, hogy a térszükséglet roppant kicsiny, mi szinte egy főkövetelmény.

Egy 10 (HP = lóerő) lóerőjű gázmotor helyszükséglete 4 5 m², míg egy 10 lóerőjű elektromotor térszükséglete 0 756 m², tehát majdnem 7-szer oly nagy hely kell a gázmotornak, mint az elektromotornak, sőt a pozsonyi kiállításán a Ganz és társa cég által kiállított elektromotorok, még kisebb méretekre szorítottak.

Holländer Oszkár.

Egy humánus intézmény.

A gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár Darányi miniszter ezen nagyfontosságú intézménye terjesztésének érdekében leiratot intézett vármegyénk gazdasági egyesületéhez, melynek buzgó elnöke Latinovits Pál a vármegye gazdaközönségét a mult hóban egy nagy értekezletre hívta, a melyen a kérdést teljesen kimerítő tárgyalás és tanácskozás folyt le azon módozatok megbeszélésére, melyek által ezen humánus intézmény elterjedése és virágzásba hozatala elérhető lenne.

A nagy értekezletről annak idején kimerítő tudósítást hoztunk és megemlítettük, hogy gazdasági egyesületünk a munkás- és cseléd-

segélypénztár érdekében egy memorandumot terjesztett elő, melyet kiváló gonddal és alapos szakszerűséggel Györgyovánszky György, az egyesület titkára irt.

A közérdekű memorandumot egész terjedelmében közöljük és megszívlelésre melegen ajánljuk gazdaközönségünknek.

Méltóságos főispán ur!

Törvényhozásunknak 1900. évi XVI. törvényekke által megalkotott „országos gazdasági munkás és cselédsegélypénztár“ mult 1901. évi január hó 1-én lépett életbe, „hogy az nemcsak a támogatásra szorult munkásnak és cselédnek megsegítője legyen, hanem a munkaadó s munkás közös érdekében a társadalmi béke fentartásának s a gazdasági cselédviszonyok egészséges alakulásának is erős tényezőjévé válják.“

Darányi Ignác földmívelési miniszter urnak ezen alkotása, hogy mily humánus intézményt képez, elégségesnek tartjuk, ha magának a törvénynek némely intézkedéseit röviden kiemeljük:

A törvény szerint ugyanis az, a ki egy egész évre az első csoportban 10 korona 40 fillért (vagyis hetenként 20 fillért) fizet, kap ezért; ha baleset éri, ingyen orvost, gyógyszer, — két hónapig naponként egy korona segélyt, két hónapon tul pedig ha keresetképtelenné vált, havonként 10 koronát élete fogytáig. Ha a baleset miatt meghal, családja kap 400 koronát.

Továbbá tiz esztendei tagság után kap, ha munkaképtelenné válik oly mértékben, hogy egy helybeli gazdasági munkás vagy cseléd rendes keresetének a fele részét sem tudja megkeresni, havonként 10 korona nyugdíjat élete fogytáig; ha pedig öt esztendei tagság után meghal, családja 200—270 koronában részesül. Végül a pénztár a taguak 65. életéve elérésekor az egyébb segélyre biztosított igények épségben tartásával 100 koronát fizet ki.

A második csoportbeli tag fizet évenként 5 kor. 72 fillért (vagyis hetenként 11 fillért) és kap ezért:

ha baleset éri mindazt a segélyezést, melyre az első csoportbeli tag számot tarthat balesetkor. Továbbá tiz esztendei tagság után ha munkaképtelenné válik, kap havonként öt korona nyugdíjat élete fogytáig; ha pedig öt esztendei tagság után meghal, családja 100—135 koronában részesül. Végül a pénztár itt is a tagnak 65 éves korában 50 koronát fizet ki.

Mindkét csoportban a tagsági díjat csak 25 évig kell fizetni. Ha pedig a tag meghal, mielőtt öt évi tagsági időt betöltött volna, mindazt visszakapja a családja, a mit a tag befizetett.

A harmadik csoportbeli rendes tag egy egész évre két korona 60 fillért (vagyis hetenként 5 fillért) fizet. Ezért a családja, a mikor ő meghal, 60—200 kor. segélyt kap.

Itt a tagsági díjat a haláleset bekövetkeztéig kell fizetni; de ha a tag a belépéstől számított két éven belül meghal, a pénztár a befizetett díjakat visszafizeti.

A negyedik csoportbeli rendes tag egy évre 5 korona 20 fillért (vagyis hetenként 20 fillért) fizet. Ezért a biztosított egyén 65—215 korona segélyben részesül akkor, a mikor annyi esztendő lesz, a hány esztendő korára biztosított. Így maga magát is biztosíthatja mindenki. Ha pedig az illető a segély esedékességének időpontja előtt meghal, a pénztár a befizetett tagsági díjakat, sőt azok 15%-át is a tag jogutódainak visszafizeti, a mennyiben az illető 3 éven át már tag volt.

Az első és második csoportban tiz tagsági könyvet, a harmadik csoportban kettőt és a negyedikben akárhányt lehet váltani. Ily formán több tagsági könyv váltásával, a ki például évenként 104 koronát befizet, már évi 1200 korona nyugdíjat biztosíthat magának (l. 1900: XVI. t. c. 18. §-át).

A renakivüli tagok végül fizetnek egy évre egy koronát és ezért kapnak, ha baleset éri őket, ingyen gyógykezelést, két hónapig naponként egy koronát, két hónapon tul ha keresetképtelenné, életük fogytáig havonként 10 koronát, baleset miatti haláluk esetén pedig családjuk 400 korona segélyben részesül.

A rendkívüli tagsági igazolvány korlátlan számig váltható.

Ezek volnának az 1900: XVI., ugy az azt kiegészítő 1901: XIV. törvénycikkeknek dióhéjba szorított főbb pontjai, — tartalmaz ugyan a törvény még számos üdvös intézkedést, de már a felsoroltak is az országos segélypénztár intézményének nagy horderejéről fényes bizonyítást nyújtanak.

A legelső magyar ember a király: ő cs. és kir. apostoli felsége a legszebb példával ment előre, a midőn uradalmainak költségére a legfőbb családi alap birtokain alkalmazott összes, számszerint 362 gazdasági cselédjét a mi segítő pénztárunknál biztosította.

Széll Kálmán belügyminiszter ur körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz és községi árvaszékekhez, hogy minden rendelkezésre álló módon hassanak oda, miszerint nemre való tekintet nélkül minden munkásigazolvánnyal bíró gazdasági munkás vagy szolgálóknak bíró gazdasági (külső) cseléd, továbbá minden gazdasággal foglalkozó egyén, a ki a belépéskor 14. életévét betöltötte és gyámhatóság alatt áll, a segélypénztárba belépjen.

Hasonlóképen Darányi Ignác földmívelési miniszter körrendeletben felhívta a törvényhatóságokat, hogy ajánlják figyelmükbe a községeknek és mezőirt tartó birtokosoknak, hogy a mezőirtüket rendes, illetve rendkívüli tagoknak beírassák.

Tudomásunk van arról, hogy Miskolc és Békés-Csaba városok összes éves gazdasági alkalmazottait az országos gazdasági munkásigazolványba beírták; továbbá, hogy Tolna vármegye törvényhatóságának közgyűlése elhatározta, hogy az összes vármegyei gazdasági alkalmazottakat beírta a gazdasági munkás cselédsegítő pénztárba; hogy ugyanily értelemben határozott Esztergom megye törvényhatósága is, mely a közé és hegyőreit vétette fel a pénztár tagjai közé De Zombor városunk törvényhatósága is dícséretre méltó határozatot hozott, a midőn gazdasági alkalmazottait, a kiknek másféltől nyugdíjuk nincs, a gazdasági segélypénztárba beírta. Trencsén vármegye trencsén-i járásában a főszolgabíró a vonatkozó törvények ismertetése után maga is belépett a pénztár tagjai sorába, mire példáját az összes jelenlevő jegyzők követték azzal, hogy 10—10 tagsági könyvvel az I. csoportbeli rendes tagok sorába szintén beléptek, miáltal munkaképtelenség esetére maguknak 100—100 korona havi nyugdíjat biztosítottak, — hangsúlyoztatván, hogy ily ócsón sehol sem biztosíthatják magukat és családjukat.

Köz tudomásu, hogy vármegyénk tevékeny alispánja a kérdéses intézmény érdekében mily nagy akciót fejtett ki és fejt ki folyton, hogy a gazdasági munkásokat a belépésre bírja.

És egyesületünk sem késett ezen téren minden lehetőt megtenni, hogy tagjait ezen segélypénztárnak megnyerje, sőt másokat is a belépésre buzdítson.

Nevezetesen egyesületünk az általa minden téren rendezett népies gazdasági előadásokon és tanfolyamokon a segélypénztár intézményét községenként ismertette, a magas miniszterium által küldött népies ismertető füzeteket szétosztotta, azonkívül a /- alatt esatolt folyamodványban vármegyénk alispánját és városunk polgármestereit támogatásra fel kérte, sőt egyes üdvösnek talált teendőket keresztülvitelére nézve magához a magas földmívelési miniszteriumhoz is felterjesztéssel élt.

És mindezen intézkedés dacára elmondhatjuk, hogy a segélypénztárnak felette nagy szociálpolitikai értékkel bíró intézményét nem keresik fel annyian, nem keresi fel a népzőne, a melynek javára az lett megalkotva oly mértékben, a mennyit az megérdemel.

Nevezetesen a segélypénztár mult 1901. évi működésének jelentése szerint ugyanazon év végéig volt 5695 első csoportbeli rendes, 386 második rendes és 6361 rendkívüli, összesen 12442 tagja.

Mily elenyésző csekélység ez azon milliókhoz képest, a mennyire a gazdasági munkásaink száma rug és a kik a segélypénztár segítségét igénybe nem vették. Pedig az in-

tézmény nem egy nyereszkes vállalat, hanem egy nagy emberbaráti intézmény, melyet az állam állított fel és a melyet évenként 150000 korona segélyvel támogat.

Ő császári és királyi apostoli felsége működését 6000 korona alapítvánnyal segítette elő. A társadalom rokonszenvének bizonyítékul szolgál, hogy nemeslelkű birtokosok, törvényhatóságok, községek, gazdasági egyesületek és pénzintézetek hosszú sorai azt működésének mindjárt kezdetén támogatták és folyton támogatják. Hiszen csak a mult évben alapítványok és adományok címén 1003 alapító részéről 129,622 kor. 39 fil. bevétele volt a pénztárnak.

Most, a midőn a törvényhozás az 1900. XVI. t. c. nehány nehézségen az 1902. XIV. t. c. által segített, nem lehet egyéb oka népünk tartózkodásának mint az, hogy az intézményt nem ismeri és hogy természeténél fogva minden új dolog iránt bizalmatlan.

Szabadságának zsenge korával indokolt tapasztalatlanságában népünk inkább az ősi szokásokhoz ragaszkodik és ezek járszalagán a megszokott rögs utakon halad, — néhol pedig ugyszólván a falu malma alatt terjesztett szocializmus hullámgyűrűi által elkapva főlebbvalójának legnemesebb indulatu intézkedését is kancsal szemmel nézi.

Feladatunk tehát nem más, mint népünket saját jóvoltáról felvilágosítani és bizalmát megnyerni.

A községi előjárók, a lelkészek, a tanítók, maguk az országos képviselők, továbbá az orvosok, az olvasókörök, a népkörök, az egyetek, a gazdák, sőt a koresmárosok is, szóval mindazok, a kik a néppel érintkeznek, nagy szolgálatokat tehetnek az ügynek és ezzel a népnek, mely vezetésre szorul. Nézetünk szerint az intézményt ismertetni kellene szóval és írásban, minden érintkezés és minden összejövetel alkalmával, — a templomban, a községházban, az olvasóteremben, a malom alatt, — mentől többször és gyakrabban, hogy ha szavunk alkalmas talajra talált, ott a szikra el ne aludjon. A vízesépp is gyöngye egymagában, de idővel lukat ver a legkeményebb sziklán.

Hogy csak néhány ragyogó nevet említsünk, már évekkel előbb József főherceg, a Wenckheimok, az Apponyiak, mikor a közhatalomnak eszébe sem jutott a kis existenciákról gondoskodni, lényegesen nagyobb áldozatokat hoztak hűségese cselédekért és munkásaikért, a midőn nekik öreg napjaikra nyugatombért biztosítottak. Most módot nyújt az 1902. XIV. t. c., hogy sokkal kevesebb áldozat mellett sokkal több előnyben részesíthesse a gazda munkását vagy cselédjét. Ezen törvény szerint ugyanis a tíz éven át biztosított cseléd nyugdíj igényt szerez. A gazda csak abban az esetben fizesse egyedül a tagsági díjakat, ha cselédje ezt a tíz évet szolgálatában tölti ki. Ha gazdát változtat, csak akkor kapja meg a tagsági könyvét, ha a díjtíztekek egy részét gazdájának megtéríti, ha nem, a gazda díj-fizetéseit egy másik cselédje javára számíttathatja be. Ily körülmények között a cseléd is szívesebben szegődik oly helyre, a hol őt öregségére biztosítják és iparkodni fog ott magát gazdája bizalmára érdemesíteni. Miután a gazda humanizmusa és érdeke itt egymást fedi, oda kell hatnunk, hogy a gazdák ezen intézményről és annak üdvös intézkedéseiről tudomást nyerve, iparkodjanak munkásaikat, cselédjeiket biztosítani, illetve érettük a tagdíjakat befizetni. És a példa vonzani fog itt is. Népünk idővel, a midőn látni fogja, hogy az, a ki gazdája által valamely eshetőségre biztosítva lett, ennek bekövetkezéséhez a segélyt csakugyan megkapja, bizalommal fog viselkedni az intézmény iránt és ő maga, a ki eddig idegenkedett, nemcsak beiratkozni, de másokra is ez irányban hatni fog.

A gazdák országos gyűlésén a mit a II. mezőgazdasági országos kiállításán Pozsonyban tartottak, a következő határozatot hozták a segélypénztárra nézve:

1. Minden gazdának erkölcsi, és hazafias kötelessége ezt az intézményt a munkásokkal, cselédekkel s általában a gazdasággal foglalkozókkal megismertetni, azokat az önkéntes belépésre buzdítani s általában a saját kör-

ben társadalmilag mindent megtenni, hogy ez intézmény ismert és népszerű legyen.

2. Kívánatos, hogy a gazdasági egyesületek, gazdakörök ez intézmény ismertetése érdekében széleskörű állandó tevékenységet fejtsenek ki s hogy a pénztár helyi igazgató-szában annak bizonyosságára, hogy a munkásoknak legjobb és legőszintébb jóakarói a birtokosok, a gazdák élénk részt vegyenek.

3. Kívánatos, hogy egyfelől a cseléd-biztosításnak nagy jelentőségét mérlegelve, minden gazda a jó s arra méltó cselédeit ennél az intézménynél saját költségén a rendes tagok sorában biztosítsa.

Hogy nagy vármegyénk e téren se maradjon hátra, itt az ideje, hogy mi is mindent elkövessünk ez intézmény népszerűsítése érdekében.

Méltóságodnak szava magas állásánál és fényes egyéni érdemeinél s tehetségeinél fogva első a vármegyénkben: azon közszeretett alapján, a melylyel vármegyénk minden lakosa, gazdagja és szegénye, párt és valláskülönbség nélkül méltóságod személye körül csoportosul, mely tisztelettel és szeretettel fordulunk mi is méltóságodhoz és /- alatti indítványunk csatolása mellett kérjük: hogy az országos munkás és cselédpénztár népszerűsítése érdekében egy szélesebbkörű mozgalmat indítani, annak vármegyénk számottevő faktorait megnyerni, egyúttal azon módokat és eszközöket megállapíttatni kegyeskedjék, a melyekkel ezen segélypénztár intézményét népszerűvé téve a törvényhozás nemes intentióit közvetíthetjük és ezzel népünk javát előmozdíthatjuk.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterünk a segélypénztár ügyében beadott 1902. XIV. t. c. javaslatát tárgyalásakor befejezésül a következőket mondotta:

„Én azt hiszem, hogy a mint amaz emlékeztető törvényhozás felállította a jogegyenlőségnek nagy elvét és azt törvénybe iktatta, azonképen a társadalommal egy másik nagy törvényt kell a jogegyenlőség törvénye mellett készítenünk: az emberszeretet törvényét. Ugy itteni alkotásainkban, valamint a házon kívüli eljárásainkban mindenütt kell, hogy ez az emberszerető vonás szemünk előtt lebegjen, mert csak e révén fűzhetjük a munkást legjobban a magyar államhoz és társadalomhoz.”

Szeressük tehát népünket és akkor az minket is szeretni és szavunkra hallgatni fog.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a napokban tartotta meg havi teljes ülését Szarvady Lajos elnöklete alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük:

Szarvady Lajos elnök megnyitván az ülést, előterjesztette az elnöki jelentéseket. Ezek sorában azt, hogy Láng Lajos miniszter a kamara kérése folytán már a jövő évre elrendelte Királyhalom vasuti állomásnak az ottani forgalom jelentőségéhez alkalmas alakítását százhuszezer korona költséggel.

Bejelentette az elnök, hogy Déronya község a kamara javaslatához képest minden szerdán tartható hetivásárra nyert jogot, továbbá hogy Latinovits Pál Bács-Bodrog megyei főispán köszönetét fejezte ki a kamarának a zentai hid mielőbbi újraépítése ügyében tett fölterjesztéseért, azon hitben, hogy a kamara komoly adatszerű és meggyőző érvelése bizonyára lényegesen elősegíti a fontos kérdés mielőbbi kedvező elintézését.

Kulinyi Zsigmond titkár a kamarai iroda november havi tevékenységéről számolt be és referálta a tárgysorozat ügyeit.

A kamarák szakirodalmi alapja terhére utóbb 1000 koronás ösztöndíj tüzett ki oly utazás, illetve tanulmány céljára, melyből a magyar ipar és kereskedelem gyakorlati előnyökhez juthat. A december 1-én lejárt határidőig összesen 22 pályázat érkezett be az alapot kezelő szegedi kamarához, melyek

Hangverseny. A jövő hó folyamán Spáth Karoly zenetanár egy nagyszabású hangversenyt szándékozik rendezni a városi színházban. A rendezendő hangverseny az elkészített tervezet szerint igen fényesnek ígérkezik, mert részt fognak abban venni városunk összes zeneművészei és azonkívül a fővárosnak is egyik művésze. Spáth Károlynak, aki mint elismert zeneművész általános kedveltségnek örvend, eme szép vállalkozására már előre is felhívjuk a műértő közönség figyelmét!

Késnek a vonatok. A szokatlan nagy hideg minden téren érezteti a maga nagy hatalmát. Regélnek az újságok már farkasokról is, fagyott embereket találnak uton utfélen, a vonatok pedig késésekkel rognak be a pályaudvarra. Nem a hóban rekednek el, hiszen a fehér hópihéek igen ritkán szállingóznak, e helyett a csapok és a csövek fagynak be. Ez a vonatok késéseinek az oka.

Hymen. Eichler Lajos a városi színház helyettes karmestere folyó hó 17-én esküdtött örök hűséget Baráth Ilonkának, a társulat táncmesternőjének.

Községi előjáró választások. Petrovác községben folyó hó 15-én délelőtt Mezey Imre újvidéki járás főszolgabíró elnöksége alatt tartatott meg az előjáró választás. Községi bíró lett Hricz Márton, közgyám Lacsok Gusztáv, pénztárnok Tatlyák Pál, adószedő Gyavorszki András, esküdtek Csevolcski Pál, Fábian András, Szikra Márton és Boldoczki József.

Ugyanaznap délután Kulpin községben bíró Lázits György, albiró Garza János, adószedő Gainov Joca, közgyám Nougrádi Mihály, esküdtek Bartos András, Govorcin András, Alterov István és Lanyó Mihály.

Folyó hó 16-án délelőtt Deszp. Szt. Iván községben bíró Sejits Rada, albiró Czvéity István, pénztárnok Henas János, adószedő Párosi Pál, közgyám Czvéity Rada, esküdtek Szoformin Joca, Apity Pál, Popin Max és Gyurak Vászta lettek megválasztva.

Tatabázan a községi előjárók választása f. évi december hó 15-én ment végbe Koller Oszkár szolgabíró elnöksége alatt. Bíró lett Tüske Gergely Márton (vármegyei virilis képviselő), másodbíró: Burszki János, kir. adószedő: Vajda János, községi pénztárnok: Tüske István, I. esküdt: Tüske Márton, II. Tüske Pál, III. Burszki András, IV. Vajda Márton, közgyám Pásztor György. A választás a legnagyobb rendben végződött, mely után több helyen nagy áldomás következett.

A faorzás áldozata. Verkits Lázár munkás és két társa Újvidék közelében lévő és Pétervárad tulajdonát képező erdőbe ment, honnan mindhármán lopott fával akartak hazra térni. Az erdőőr azonban észrevette és megállásra szólította fel őket. Verkits társai nyomban megálltak, de ő siket lévén tovább haladt. Az erdőőr fegyvert ragadott, Verkitsre lőtt, ki nyakszirtén találva legott kiadta lelkét. A vizsgálatot — mint titeli levelezőnk írja — úgy az újvidéki, mint a karlóczai törvényszék megindította. A szerencsétlen faorzó négy árva hagyott hátra.

Játék a puskaporról. Folyó évi március havában öt tanyai gyerek azt a feltevést tette, hogy Ormody Béla királybalmi szőlőjében a viharagynak alól pompásan ki lehet lopni a puskaport. Az öt kis turkó névszerint Gajdan Mihály, Szabó Pál, Danis Pál, Szabó Ferenc és Kovács Péter ilyen formán összelopkodták a veszedelmes fekete port és az egyik a többiek mulattatására fölgujtotta. Kis hiba volt, hogy egy kis pörkölesen kívül egyéb bajuk nem esett. A törvényszék előtt tartott főtárgyaláson, tekintettel a vádlottak fiatal korára, mind az öt puskapor tolvajt fölmentette.

Előjáróság választás. B. Topolyán az előjáróság választását Császár Péter vezette. A választás lefolyása a következő: Bizalmi férfiak voltak: Fekete István, Fekete Mihály, Rind Máté és Szent István. A bírói állásra kandidálva lettek: Morvay Ferenc eddigi bíró, Pastyik István és id. Varró Péter, — megválasztott: Morvay Ferenc. Az al-

birói állásra kandidálva lettek: Dósa Ferenc eddigi albiró, Palusek István és Tomik András, — megválasztott: Palusek István. Községi állásra kandidálva lettek: Závódszky Máté eddigi közgyám, id. Fontányi János és Misinszky István — meglelt választva id. Fontányi János. Községi pénztárnoknak: Németh Elek, állami adószedő pénztárnok Galambos János lett egyhangulag megválasztva, kik ezen állásukat eddig példásan töltötték be. Esküdteknek meg lettek választva: Apró Márton, Rind János, Hauk István, Mencsik Ferenc, Holovics Mihály és Tomik András. A megválasztott előjárókhöz a főszolgabíró intézett buzdító és üdvözlő szavakat, mely után a megválasztottak az esküt letévén, hivatalukba beiktattak. — A z. ó. b. e. c. s. é. n. megtartott előjáró választáson a következők lettek megválasztva: Közigazgatási bíró Reisli Sándor, törvénybíró Tatits István, házipénztáros Zsvikovits Daniló, adópénztáros Hajdu Nándor, közgyám Gaszman Ferenc, városgazda Major János. Esküdtek: Varnyu Matyas, Czvejánov Dina, Tanaszin Mladen, Herczog Mór. — A választás erős küzdelemmel két napig tartott és pénteken este 7 órakor ért véget.

A kivándorlásról. Az óbecsei járás agilis főszolgabírája dr. Balaton Gyula egy igen érdekes füzetet adott ki a vármegyei kivándorlásról. Ismerteti a füzetben a kivándorlást, a kivándorlókat, a kiket a helyi viszonyok a megélhetési viszonyok miatt, a létérti küzdelem visz a tengeren túli utra, hol a munkás kéz megkapja a tisztességes bért. A kivándorlás tényleges okait kutatva ismerteti a nép életviszonyait. A mezőgazdák és mezőgazdasági munkásoknak kereset módjai megfogytak és megnehezültek, a gépek elvontak a kereseti forrásokat, az is nagy baj, hogy vagyonukat roskadásig megterhelik. E tekintetben tehát oda kellene törekedni, hogy egyrészt új kereseti ágak teremtesenek a nép számára, másrészt pedig, hogy függetlenítsük földünket az időjárástól. Utal e tekintetben Hollandia nemes példájára, melyet felső Olaszország követett. Ez a függetlenítés nagyon könnyű feladat itt nálunk, hol folyó vizekben gazdagok vagyunk. Továbbá a társadalom támogatásával a házi ipart kellene fejleszteni, társadalmi mozgalmat kellene indítani. A magyar ipar pártolását, továbbá munkás érdekeket szolgáló és védő központokat kellene szervezni és a munkás osztályt összetartásra, szervezkedésre bírni. Igen érdekes adatokat mond el a paraszt asszonyok fényűzéséről. Gondoskodni kellene továbbá néptünk közegészségéről. Ajánlja az angol Wookhouse intézményt. Főlemlítik az olcsó népkonyhákat, melegező szobákat és szegények felruházását. Az ingyenes jogvédelem legszélesebb körben való létesítését is ajánlja, hogy lássa e nép e hazában, hogy történik róla gondoskodás. Az nem nagy baj, hogy nincs meg a közös érzés. A füzet a következő lelkes szavakkal végződik: ha ezen általam vázolt állapotokat a társadalom érett megfontolása megváltoztatja, ha igazi egyenlőségben testvér szeretettel közösen munkálkodni fogunk azon, hogy a munkahiányban szenvedő, munkát kereső népeinknek munkát és így megélhetési forrást biztosítsunk, ha ezen boldog idő megérkezik, úgy ragyogni fog ismét szent István koronája és hívős fenékörében e haza földjén tartja meg azt a nepet, melynek számára nem adott a költő a nagyvilágon e kívül helyet.

A Magyar Hirlap már teljes tizenkét esztendő óta szolgálja híven és osztatlanul a magyar közönség érdekeit. Szinte páratlanul áll a Magyar Hirlap abban, hogy mindenképpen teljesen független. Sem politika pártnak, sem osztályoknak, sem a hatalomnak alárendelve nincsen. A legnagyobb szabad sággal hirdeti meggyőződéseit úgy a politikában, mint bármely társadalmi kérdésben is. A Magyar Hirlap irányadója, parancsolója egyes-egyedül a közérdek. Ehhez kepest politikai programja az eszményi liberalizmus, társulva a legtisztább demokratizmussal. S mindebben is mindenképpen tétől-talpig magyar. A magyar érdekek feltétlen, megalkuvást nem ismerő szószólója és védelme-

zője a Magyar Hirlap. Pártok keretéhez semmiképpen sem kötöttek hirdeti hazafias meggyőződését úgy a nagy, mint a kis dolgokban. A legéberebb figyelemmel kíséri mindazt, amivel a magyar nemzet sorsa bármely címen összefügg. A nemzeti kialakulás barcaiban és forrongásaiban a Magyar Hirlap a legélelkebben figyelő, felvilágosító és irányító részt veszi. A közigazgatás tökéletesítését s az igazi magyar szempontoknak megfelelővé tételét: kiküzdendő programjait közt is első helyen sürgeti. — A Magyar Hirlap állandó munkatársai közt az ország elsőrangú írói és hirlapírói vannak. Mig egyrészt szépirodalmi közleményei, regényei, tárcái s egyéb enémű cikkei, — megannyi irodalmi csemege; másrészt hirszolgálati ügy megbízhatóság, mint gyorsaság és bőség szempontjából tökéletes és felülmulthatatlan. — A rovatok változatossága kimeríthetetlen a Magyar Hirlap hasábjain. A rendes hírvivatokon kívül „A társaság” című külön rovata van, mulattató közlemények számára. A nők pedig az asszonyok rovatában találják meg minden vasárnap az őket legközelebből érdeklő cikkeket és tudnivalók egész gyűjteményét. A Magyar Hirlap gyakran közöl érdekes magyarázó képeket is, amikor ezzel szolgálatot tehet a közönségnek. Közleményei megvalogatásában mindig a tisztult izlés, az irodalmi színvonal, s a jóérköles vezet a Magyar Hirlapot. — Legközelebb teljesen magyar tárgyú és izű érdekes regényt kezd a Magyar Hirlap Bársony István tollából. — Különös kedvezménytel is bőségesen szolgál a Magyar Hirlap azoknak, kik előfizetői. Január elsejével belépő negyedéves előfizetőink külön kedvezményként, ez idei karácsonyi könyvajándékunkból három kötetet, féléves előfizetők hat kötetet kapnak teljesen ingyen. A könyveket az előfizetés beérkezése után azonnal megküldjük. Emellett természetesen az 1903. évi karácsonyi könyvajándékunkból is anynyi kötetet kapnak, abány hónapig 1903. karácsonyáig egyfolytában a Magyar Hirlap előfizetői voltak. A január elsejével belépő negyedéves új előfizetők tehát 1903. karácsonyáig tizenöt kötet regényt, a féléves új előfizetők tizenhét kötet regényt kapnak teljesen ingyen. A Magyar Hirlap előfizetési ára: negyedévre: hét korona, félévre: tizen-négy korona, egy hónapra: 2 korona 40 fill. A Magyar Hirlap kiadóhivatala, V., Honvéd-utca 10.

Elő adakozók a Schweidel-szoborra:

Özv. Halász Gedeonné szül. Schweidel Anna, a vértau leánya	100 K — f.
Vértesi Károly	50 K — f.
Kiss Gyula (Uj-Verbász)	17 K — f.
Kaloccai főkapitány	20 K — f.
Baró Orczy Béla (Bécs)	20 K — f.
Incze Gusztáv	10 K — f.
Eperjesi bankegylet	10 K — f.
Érsekújvári takarékpénztár	10 K — f.
Hetyey Árpád	10 K — f.
Békés csabai takarékpénztár	5 K — f.
A mezőtúri állami felsőbb leányiskola tanári testülete	4 K — f.
Szabó József (Arad)	4 K — f.
Dr. Nikolits György	2 K — f.
Szabó Sándor (Baja)	2 K — f.

Nagy Péter tornai kir. járásbíró gyűjtése: Nagy Péter, dr. Varga János, Olvashatlan név 2—2 kor., Litterási, Vincez János, Gedeon Aladár, Péchy Gáspár, Olvashatlan név, Olvashatlan név, Petrik I., Olvashatlan név, dr. Keiler Géza 1—1 kor., összesen 15 K — f.

Özv. Koráni Virter Eleonor gyűjtése: Özv. Koráni Virter Eleonora, Demerác Mariska, Szukfűl Imre, Szmekár Viktória 2—2 kor., Kulich Márton, Sztřílich Fratricsevits Mária, Kaczér Kornélia, Pribil Zsófia, Tailszbauer Antalné, Weidinger, Bólit Aladár és neje 1—1 kor., Schandelbauer Etelka 60 fill., U. I. 50 fill., N. N., Gubicza Gy., N. N. 40—40 fill., Liebbardt Lajosné 30 fill., N. N., N. N., N. N. 20—20 fill., N. N. 10 fill., összesen 17 K 30 f.

Büchler Róbert (Palánka) gyűjtése: Büchler Róbert, dr. Ritter Gyula, Michels Károly, Löbl Samu, Bernheim Manó, Kristofek József, Pinczehelyi Gábor, Breszlauer Lipót, Löwinger Samu, Horovitz David L., Donáth János, Orova Arnold, Rosenstock Lipót, özv. Friedrich Katalin, Dezsényi Ödön, Brucker Jakab, Reszely Károly, Fírst László, Ferdinandy Aladár, ifj. Abelsberg Simon, dr. Jedlicska Béla, Paupert Rezső, Dukasz N., Abelsberg Károly, dr. Löbl Zsigmond, dr. Mártonfy Dezső, Nagy Ákos, dr. Vermes Jenő, Hondl Imre, Herczeg Aladár 1-1 kor., összesen 30 K - f.

Szondy Mátyás gyűjtése: Szemző Gyula, Szemző István 100-100 kor., összesen 200 K - f.

Összesen 526 K 30 f.

Vécsey Károly, pénztárnok.

HIRDETÉSEK.

4731. sz.
kig. 1902.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Veprovác községben a vármegye törvényhatósági bizottságának f. évi 1946/902. sz. alatt hozott határozatával egy községi s. jegyzői állás rendszerezésével, felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb 1903. évi január hó 10. napjáig annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkező pályázatokat nem fogom figyelembe venni.

Ezen állás javadalmazása évi 800 korona fizetés és 100 korona lakbér illetményvel van egybekötve.

B.-Kula, 1902. december hó 9-én.

Dr. Széchényi,
főszolgabíró.

3-2

4086. sz.
1902

Hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság ezenel közhírré teszi, hogy Csonopla község határában gyakorolható halászlé jog 1902. évi december hó 29-én d. e. 9 órakor 3 évre, azaz 1903. évi január hó 1-től 1905. évi december hó 31-éig bérbe fog adni.

A feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Csonopla, 1902. december hó 12.

Deák Andor, **Asztalos Mihály,**
jegyző. 2-2 bíró.

4022. sz.
1902.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott községi előjárók lemondás folytán üresedésbe jött és 600 kor. fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket 1902. évi december hó 26-áig annál is inkább küldjék be, mivel a

később érkezők figyelmen kívül hagyatnak.

A fizetés utólagos havi részletekben történik. A ruházatot a rendőr, a felszerelést a község adja.

Csonopla, 1902. december hó 12.

Deák Andor, **Danninger György,**
jegyző. 2-2 b. bíró.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy boldogult atyám

üveg- és porcellánkereskedését

átvettem s a mai kor igényeinek megfelelően újra berendeztem.

Raktáron tartok mindenféle **üveg és porcellán tárgyakat, függő és asztali lámpát, tükröt, képet,** s a vendéglősök részére szükséges berendezést.

Továbbá elvállalok mindenféle **képeretelést és üveges munkát.**

A raktáron levő **butorneműket** a legjutányosabb áron adom el.

Tisztelettel

Scherer M.

2-1

Meglepő szép és olcsó!

Karácsonyi és újévi ajándékok

Mindennemű javítások lelkiismeretesen teljesítenek!

Régi órák, arany- és ezüst-neműk becsereitelnek!

úgy a legmagasabb, mint a szerényebb igényeknek megfelelőket dús választékban rendkívülien **leszállított árak** mellett ajánl a nagyérdemű vevőközönség szives figyelmébe

KESZLER DEZSŐ,

órák és ékszerész,

ZOMBORBAN,

Fő-utca, a Takarékpénztárral szemben.

Szolid kiszolgálás.

Csakis 14 karátos arany.

Ugyanitt egy tanono felvétetik.

31055. sz. 1902.	1 részletsz.	2 kat.	hold	1400 K	kikiáltási ár	42 részletsz.	2 kat.	hold	1900 K	kikiáltási ár
	1	"	"	1400	"	43	"	"	1900	"
	2	"	"	1400	"	44	"	"	1900	"
	3	"	"	1400	"	45	"	"	1900	"
	4	"	"	1400	"	46	"	"	1900	"
	5	"	"	1400	"	47	"	"	1900	"
	6	"	"	1400	"	48	"	"	1900	"
	7	"	"	1400	"	49	"	"	1900	"
	8	"	"	1400	"	50	"	"	1900	"
	9	"	"	1400	"	51	"	"	1900	"
	10	"	"	1400	"	52	"	"	1900	"
	11	"	"	1400	"	53	"	"	1900	"
	12	"	"	1400	"	54	"	"	1900	"
	13	"	"	1400	"	55	"	"	1900	"
	14	"	"	1400	"	56	"	"	1900	"
	15	"	"	1400	"	57	"	"	1900	"
	16	"	"	1600	"	58 59.	"	"	2 ¹⁴⁰⁰ / ₁₆₀₀ h. 2650	"
	17	"	"	1600	"					
	18	"	"	1600	"					
	19	"	"	1600	"					
	20	"	"	1600	"					
	21	"	"	1600	"					
	22	"	"	1600	"					
	23	"	"	1600	"					
	24	"	"	1600	"					
	25	"	"	1600	"					
	26	"	"	1600	"					
	27	"	"	1600	"					
	28	"	"	1600	"					
	29	"	"	1600	"					
	30	"	"	1600	"					
	31	"	"	1900	"					
	32	"	"	1900	"					
	33	"	"	1900	"					
	34	"	"	1900	"					
	35	"	"	1900	"					
	36	"	"	1900	"					
	37	"	"	1900	"					
	38	"	"	1900	"					
	39	"	"	1900	"					
	40	"	"	1900	"					
	41	"	"	1900	"					

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmíveléstudgyi miniszterium f. évi 111.036. sz. intézménye alapján ezennel közhírré tétetik, hogy: az adai határban levő 48²⁰⁰/₁₆₀₀ hold „Dudvarszky“-féle szállományi föld és pedig:

1 részletsz.	4 ²⁰⁰ / ₁₆₀₀ h.	5000 K	kikiáltási ár
2	"	1700	"
3	"	1700	"
4	"	1700	"
5	"	1700	"
6	"	1700	"
7	"	1700	"
8	"	1700	"
9	"	1700	"
10	"	1600	"
11	"	1600	"
12	"	1600	"
13	"	1600	"
14	"	1600	"
15	"	1700	"
16	"	1700	"
17	"	1700	"
18	"	1700	"
19	"	1700	"
20	"	1700	"
21	"	1700	"
22	"	1800	"
23	"	1800	"

mellett 1902. december hó 29-én, d. e. 8 órakor Ada községhezánál; továbbá a moholi 116¹⁴⁰⁰/₁₆₀₀ hold, kincstári föld és pedig:

mellett 1902. évi december hó 30-án és következő napjain délelőtti 8 órakor Mohol községhezánál ajánlati tárgyalással összekötött nyilvános szóbeli eladási árverés alá fog bocsátatni, felsőbb jóvábagyás fentartásával. Ezen árverésre vevők lakóhelyre s vagyoni állapotra való tekintet nélkül azzal hivatnak meg, hogy bánatpénztül az árverés megkezdésekor a kikiáltási összeg 10%-ka teendő le, a mely legtöbb ígéret esetén a vételár 10%-ának megfelelő összegre kiegészítendő. Az árverésben birtokszerzési joggal bíró vevők lakó helyre s vagyoni állapotra való tekintet nélkül vehetnek részt. A részletes árverési feltételek, az árverés napjáig alulirt kincst. jószágigazgatóság-nál, a kulai kincst. ispánságnál, Ada, Mohol, Bács-Topolya, Zenta, Csantavér, Kishegyes, O Becse községek előljároságánál megtekinthetők. Arad, 1902. december hó 14. én.

2-1 Kinestári jószágigazgató ág

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO.

! Hallatlan olcsó ajánlat!

péntek, m. hó 28-tól kezdve az összes raktáron levő uri és női

CIKKEKBEN.

VERSENY NÉLKÜL!

Szőnyegek és függönyök gyári raktára.

Angol női kelmék, legjobb minőség, 125 cm. széles

méterje 45 kr.

ezelőtt 1 frt.

Homespon és Zobelin, női kelme, 130 cm. széles

méterje 75 kr.

ezelőtt 1 frt 80 kr.

Divat barchet, flanelek, teljesen szintartó, legjobb minőség

méterje 17 kr.

Gyapjuszövet maradványok

Mosókelme maradványok és

Barchet maradványok

eddig nem létezett olcsó árakon!

Uri divat: Ing, gallér, nyakkendő, keztyűk a legfinomabb izlés és a legolcsóbb árak.

Királyvászon egyedüli gyári raktára.

TUNA GUSZTÁV és TÁRSA

* - 5

Párisi áruháza ZOMBOR, korzón.